PROPERTY OF ACKU

DAILY اراده

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۱۲۱۸

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش

دوولسم کال – دویمه دوره، ۱۲۱۸ مه گڼه، پر له پسې ۲۲۹۲ گڼه د ۱۳۹۰ ل. د سلواغې ۱۸ مه – د سې شنبې ورځ، د ۱۴۳۳ هـ ق ربیع الاول ۱۵ مه د ۲۰۱۲ دفبروری ۷ مه

پر ۲۰۱۳ کال له افغانستان د بهرنیو ځواکونو وټل منفي که مثبت ګام؟

د امریکا چاپ دریځ میاشتنۍ خپرونه، نشنل انټرسټ لیکي، د امریکا دفاع د وزیر لهون پنیټا دا څرګندونې، چې په افغانستان کې د امریکایي ځواکونو پوځي عملیات به د ۲۰۱۳ کال په نیمایي کې ختم شي، یو مثبت بدلون و، خو دا خبره ډېره زړه ده او په دې اړه ډېرې پوښتنې شته چې ځواب غواړي.

له لسګاله جګړو وروسته سپینه مانۍ خپله داژمنه چې په افغانستان کې به خپل پوځي ماموریت ختموي او **۳مـخ**

گیلانی عازم قطر شد!

اسلام آباد به دنبال چیست؟!

پاکستان که از حاشیه‌نشینان روند گفتگو با طالبان به شمار می رود در تلاش است، تا به هر صورتی جای پایی برای ایفای نقش خودش در این روند پیدا کند.

یوسف رضا گیلانی، صدراعظم پاکستان دیروز برای گفتگوهای صلح با طالبان به قطر رفت.

گفتنی است که آقای گیلانی در این سفر موقف کشورش را پیرامون مذاکرات صلح دولت افغانستان بیان خواهد کرد.

وی پیش از این گفته است که افغانستان با ثبات به سود کشور است و از هر گونه تلاش ها برای ایجاد ثبات به رهبری افغانستان حمایت می کند.

سخنگوی وزارت خارجهٔ پاکستان نیز اخیراً گفته است که پاکستان می‌خواهد نقش میانجی را در گفتگوهای امریکا با طالبان در قطر بازی کند.

در همین حال برخی آگاهان بر این باور اند که دولت پاکستان به عنوان حامی اصلی افراطگرایان، از طرح امریکاییان مبنی بر گشایش دفتر طالبان در قطر، راضی نیست. این کشور به این نتیجه رسیده که با باز شدن دفتر طالبان در قطر، عملاً از معادلهٔ منطقه بیرون خواهد افتاد و دیگر نقش محوری در قضایای افغانستان را نخواهد داشت.

پاکستانی‌ها تحت فشار جامعهٔ جهانی نمی‌توانند، به گونهٔ آشکار نسبت به روند صلح مخالفت ورزند، ولی به صورت پنهانی همچنان مصروف مانع‌تراشی در این خصوص هستند. پاکستان در مجموع در پی ثبات و امنیت **ص۳**

د ناټو تر وټلو وروسته به افغانستان دوینو پر حمام بدل شي!

د پاکستان د تحریک انصاف ګوند مشر عمران خان وایي، له افغانستانه د نړیوالو ځواکونو تر وټلو مخکې باید په دغه هیواد کې یو ایتلافي حکومت جوړ شي، ګڼي د لوبدیځو ځواکونو تر وټلو وروسته به ډېرې وینې وبهیږي.

عمران خان، چې تل په افغانستان کې د نړیوالو ځواکونو له حضور سره مخالفت کړی، وایي: «زما وېره دا ده چې تر هغه وخته به زیاتې وینې وبهیږي چې له افغانستانه د شوروي اتحاد د پوځیانو له وټلو وروسته په کورنۍ جګړه کې توی شوې وې.»

ده پرون د بریتانیا سکای تلویزیون ته په مرکه کې همداراز وویل: «د افغانستان اوسنۍ اردو، چې د شمال له ټلوالې سره تړلې، په ښو وسلو سمبال ده. پښتانه او طالبان، چې اکثریت دي، ښې وسلې نه لري.»

د پاکستان د کرکټ پخوانۍ اتل دا هم وویل: «کله چې دوی (ناټو ځواکونه) ووتل، کورنۍ جګړه نښلي، د قدرت هغسې جګړه به پیل شي چې د روسانو له وټلو وروسته وشوه چې په لکونو خلک په کې ووژل شول.»

ناټو ویلې چې د ۲۰۱۳ کال په نیمایي کې د جګړې مسوولیت افغان ځواکونو ته سپاري او دوی به د ۲۰۱۴ کال تر پایه د دغو ځواکونو ملاتړ ته دوام ورکړي.

په همدې حال کې امریکا غواړي چې په افغانستان کې

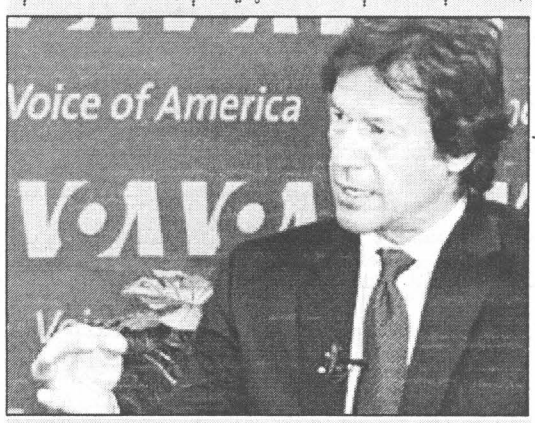

کم شمېر خاص عملیاتي ځواک پرېږدي چې د کومانډو او هوایي عملیاتو په وسیله، چې دوی ته تلفات په کې نه اوړي، د طالبانو د پرمختګ مخه ونیسي.

د ډېرو پوځي کارپوهانو په نظر ممکن طالبان د افغانستان د جنوب ډېرې ولسوالۍ او کلیوالي سیمې ونیسي، خو هیڅکله به ښارونه لاندې نه کړای شي.

دوی اټکل کوي چې ډېر کلیوال به د تعلیم، روغتیایي امکاناتو او نورو اسانتیاوو د نشتوالي او اقتصادي ستونزو له کبله مجبوره شي چې یا ښارونو ته مخه کړي او یا ګاونډیو هیوادونو ته پناه یوسي.

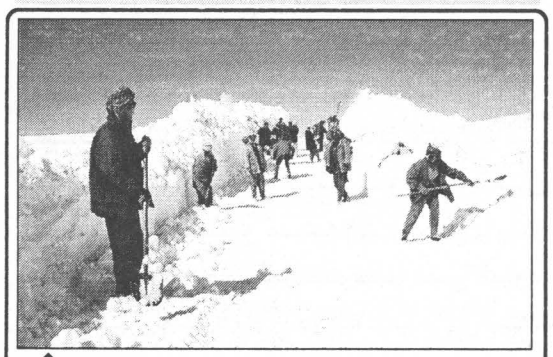

بارش برف سنگین مردم را امیدوار ساخته است ۲

ولسي جرګه د یو شمېر دولتي ادارو مشران استجوابوي!

ولسي جرګه وایي، هغه وزیران او د خپلواکو ادارو مسوولین چې په تیر کال کې یې خپله څلویښت فیصده پراختیایي بودیجه هم نه ده مصرف، باید استجواب شي.

د ولسي جرګې چې د مالی او بودیجې کمېسیون د معلوماتو له مخې، د ولسي جرګې د دوی د پراختیایي بودیجې څلویښت فیصده ولګوي.

د دوشنبې په ورځ د ولسي جرګې چې په عمومي غونډه کې د دولت دارګانونو له خوا د پراختیایي بودیجې د لګولو په څرنګوالي بحثونه وشول.

په دې ورځ د یولړ بحثونو وروسته درایو په اکثریت پرېکړه وشوه، چې هغه وزیران او د خپلواکو ادارو مسوولین، چې په ۱۳۸۹ لمریز کال کې یې، د پراختیایي بودیجې څلویښت فیصده هم نه لګولې، باید استجواب شي.

د جرګې رییس عبدالرووف ابراهیمي وویل: "هر بودیجوي واحد چې له څلویښتو فیصدو څخه یې لاندې پراختیایي بودیجه نه ده لګولې، پوښتنه دې ورڅخه وشي.

عمومي غونډې ته دې راشي او استجواب دې شي، د موضوع به د رییسانو په کمیټه کې تنظیم او جدول به ورته جوړ کړو."

د ولسي جرګې د مالي او بودیجې د کمېسیون د معلوماتو له مخې، د دفاع او مخابراتو وزارتونه او د جیودوزي او کارتوګرافي ریاست هغه ارګانونه دي، چې په تېرلمریز کال کې یې، تر نورو اداروزیاته بودیجه لګولې.

خو د سوداګرۍ او صنایعو وزارت، لویه څارنوالي او ولسي جرګه هغه اداري دي، چې په تیر کال کې یې تر ټولو لږه پراختیایي بودیجه لګولې ده.

له بلې خوا د ولسي جرګې چې یوشمېر غړي، د دې ادارو مسوولین د شته نیمګړتیالې املې په کاري کمزورۍ او بې کفایتۍ تورنوي.

د جرګې دا غړي تاکید کوي، هغه مسوولین چې تیر کال یې د پراختیایي بودیجې څلویښت فیصده نه ده لګولې باید استیضاح شي.

په ولسي جرګه جرګه کې د بودیجې دنه لګولو بحثونه په دې ورځو کې تاوده شوي دي.

په دې وروستیو کې د جرګې یوشمېر غړو د مالیې دوزیر د استیضاح په هکله خپل وړاندیزونه اداري پلاوي ته سپارلي هم دي.

د مالیې وزیر ډاکتر عمر زاخیلوال تیره اوونۍ د تیرکال د بودیجې د قطعي وضاحت لپاره ولسي جرګه چې ورغوښتی و، خو د جرګې غړي وایي، چې د مالیې د وزیر ځوابونو د دوی قناعت حاصل نه کړ.

دا په داسې حال کې ده، چې د کال پای ته **۳مـخ**

د لوی او بښونکي خدای ج په نامه

سرمقاله

فرصت های موجود؛ چالش های پیدا و پنهان

مشکلات اقتصادی و شرایط متداوم بحرانی حاکم در افغانستان کشورهای عضو ناتو را بر آن داشته است، تا در مورد سیاست های نظامی شان در افغانستان تجدید نظر کنند، تا از هزینه های نظامی خود در این کشور بکاهند.

افزایش تلفات کشورهای عضو ناتو در افغانستان از جمله فرانسه باعث شد، تا اعلام کنند، زودتر از سال ۲۰۱۴ از افغانستان خارج خواهند شد.

آندرس فو گ راسموسن، منشی عمومی ناتو نیز، اخیرا اعلام کرد: «تربیت نیروهای امنیتی زبدۀ افغان، گزینۀ مناسبتری برای ماست، تا اینکه بخواهیم نیروهای خارجی را در افغانستان به کار بگیریم".

مقام‌های ناتو ادعا می کنند، افغانستان که توانایی پرداخت شش میلیارد دالر بودجۀ سالانه برای تامین امنیت خود را ندارد، برای ادامۀ کار پس از سال ۲۰۱۴ میلادی به کمک های ناتو چشم دوخته است.

کشورهای اروپایی عضو ناتو و امریکا خود با مشکلات فراوان اقتصادی از جمله کسر بودجه و قرضه های سنگین دولتی رو به رو هستند.

در همین حال، با نزدیک شدن بارک اوباما رییس جمهور امریکا و حزب حاکم دموکرات این کشور به انتخابات ریاست جمهوری، کاخ سفید نیز در صدد است، با آرایش جدید نیروهای خود در افغانستان و احتمالا خروج زودهنگام بخشی از نیروهایش از این کشور که "پنیتا " وزیر دفاع امریکا سال ۲۰۱۳ را اعلام کرده است، موقعیت این حزب را در انتخابات ریاست جمهوری امریکا تقویت کنند.

از دیدگاه ناظران سیاسی، مشکلات اقتصادی فراروی دولت های اروپایی در کنار افزایش تلفات و مصارف و همچنین ناکامی سیاست های نظامی و یک دهه حضور بی نتیجه در افغانستان که خروج نیروهای حاضر را اجتناب ناپذیر کرده است؛ فرصت مناسبی را برای دولت و گروه های سیاسی، قومی و مذهبی در افغانستان فراهم می کند که با تقویت وحدت و همدلی میان خود، ضمن تاثیر گذاری مثبت بر تحولات آیندۀ کشور، مانع از تعیین خطوط سیاسی افغانستان از سوی بیگانه گان شوند. تا زمانی که خود افغان ها با هم ننشیند و مشکلات موجود را از راه تفاهم و مذاکره حل ننمایند، فکر نمی شود، با توسل به راهکارهای تجربه شده بر مشکلات کنونی فایق شد.

بارش برف سنگین مردم را امیدوار ساخته است

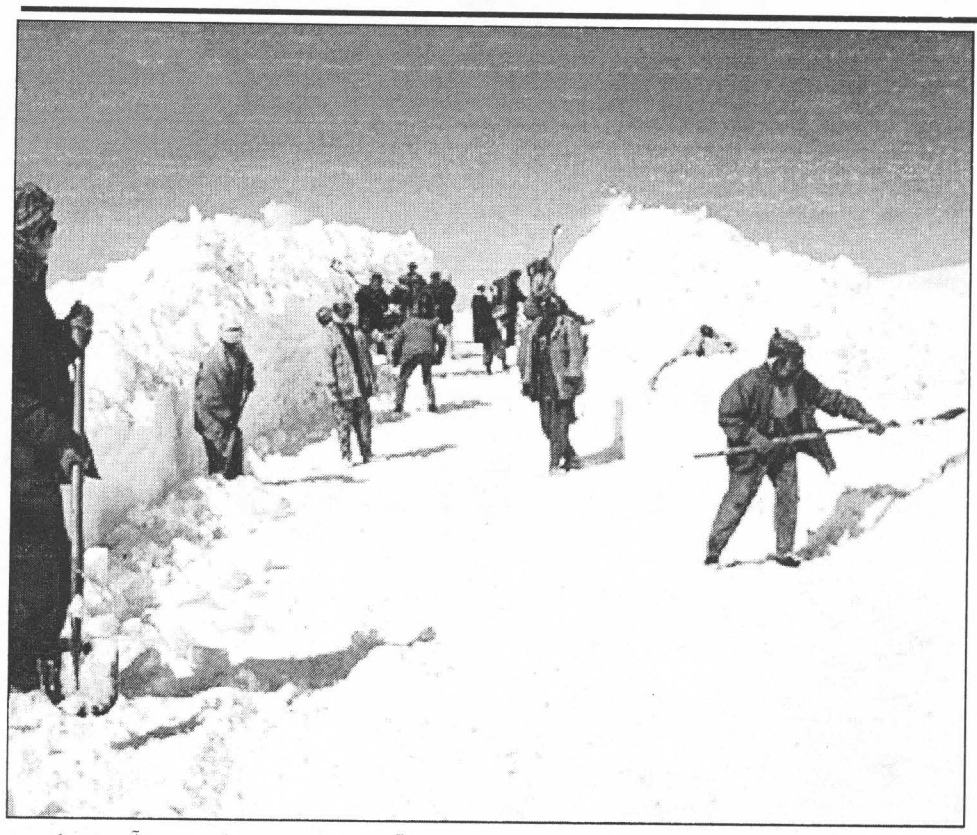

بارش سنگین برف به خشکسالی در افغانستان پایان خواهد داد. وزارت انرژی و آب افغانستان می گوید، بارش سنگین برف در بسیاری نقاط این کشور می تواند، تغییرات مثبتی برای آبیاری و تولید انرژی برق در سال آینده داشته باشد. در هفتۀ روان در اکثر نقاط افغانستان برف زیادی باریده است.

افغانستان در چند سال اخیر از خشکسالی رنج برده است و شدت کمبود آب در سال گذشته به حدی بود که تمام کشتزارهای للمی خشکید و مردم در فصل های تابستان و خزان حتا با کمبود آب آشامیدنی رو به رو شدند. خشکسالی خصوصاً مردم مناطق روستایی را که اقتصاد شان به زراعت وابسته است، به شدت متضرر کرده است.

انجنیر شجاع الدین ضیایی، معین آب در وزارت انرژی و آب افغانستان در گفتگو با دویچه وله گفت، بارنده گی های اخیر می تواند، مشکل ناشی از کم آبی را تا حدی کاهش دهد: «امیدواری برای ما پیدا شده که مشکل کمبود آب طوری که در سال های گذشته بود، در سال آینده نباشد».

ضیایی می گوید، برف باری های اخیر در با ثبات نگه داشتن انرژی برق نیز موثر می باشد. وزارت انرژی و آب می گوید، برای اینکه این کشور آب کافی برای زراعت داشته باشد؛ به باران های بهاری نیز نیاز است، زیرا بدون این باران ها کشتزارهای للمی حاصل نمی دهند.

نیاز به آب آشامیدنی:

بارنده گی های اخیر مشکلاتی را نیز، برای افغان ها به بار آورد، چنانچه برخی از شاهراه ها بر روی ترافیک مسدود شد و راه های مواصلاتی ولایت های سرد سیر افغانستان مانند غور، دایکندی، بامیان و بدخشان به دلیل بارش سنگین برف مسدود شد. اما با آنهم مردم امیدوار اند که دیگر شاهد خشکسالی های شدید نباشند.

این بارنده گی ها نه تنها در ولایت ها، بلکه در کابل نیز، با استقبال مردم رو به رو شده است؛ زیرا کم آبی ها در سال های اخیر مردم را با مشکلات زیادی رو به رو کرده بود. باشنده گان شهر کابل می گویند، در سال های اخیر شاهد چنین برفباری نبوده اند.

وزارت انرژی و آب می گوید، افغانستان دارای پنج حوزۀ دریایی است و آب این دریاها از مناطق مرتفع افغانستان سرچشمه می گیرد که بارش کافی برف بر آب این دریاها نیز می افزاید.

یخچال های مناطق مرتفع افغانستان در اثر گرمی هوا در سال های گذشته ذوب شده، اما بارنده گی های امسال این امیدواری را به وجود آورده که حوزه های آب دریایی افغانستان در سال جدید آب کافی داشته باشند.

کشمکش بر سر آب:

خشکسالی ها در برخی از ولایت های افغانستان سبب کشمکش ها بر سر آب شده و نزاع هایی را بین باشنده گان ولایات افغانستان به وجود آورده است. در سال ۱۳۸۸ کشمکش ها بین باشنده گان تخار و کندز بر سر آب ایجاد شد، زیرا دریایی که از تخار به کندز سرازیر می شد، آب کافی نداشت و این مسأله منجر به نزاع شد.

چنین کشمکش هایی بین ولایات هلمند و نیمروز نیز وجود داشت، به خاطری که آب کافی از دریای هلمند به نیمروز نمی رسید. ضیایی در این مورد می گوید: "مسایل اعتراضات بود. مردم ناراض بودند و خوشبختانه علت را درک می کردند که مشکل اصلی خشکسالی است".

نبود بندهای آب:

اما افغانستان در ده سال گذشته نتوانسته، بندهایی را برای کنترول آب و استفاده از آن برای زراعت و تولید برق بسازد. به گفتۀ مسوولان وزارت انرژی آب در حال حاضر مردم افغانستان تنها از حدود ۳۰ درصد آب های این کشور استفاده می کنند و بقیه به کشورهای همسایه سرازیر می شود.

وزارت انرژی و آب می گوید، ساختن بندها و ذخایر بزرگ آب نیاز به سرمایه های هنگفت دارد و دولت افغانستان چنین توانایی را ندارد.

ضیایی می گوید: "متاسفانه ما نتوانسته ایم ذخایری را که لازم است ایجاد کنیم؛ چون این ذخایر پول کلان نیاز دارد. ما تلاش داریم تا شش بند را بسازیم. اما به حدی که بتوانیم مشکل آب را حل کنیم؛ چون در جریان سی سال جمعیت کشور دو برابر شده، اما ما ذخایر آب هیچ نساخته ایم".

به گفتۀ مسوولان این وزارت کشورهای کمک کننده به افغانستان در سال های گذشته با وجود تاکید دولت افغانستان از اعمار پروژه های بند آب خودداری کرده اند و درخواست های دولت را برای تمویل این بندها کمک نکرده اند.

به گفتۀ این مقام‌ها کشورها و موسسات کمک کنندۀ پروژه هایی را تمویل می کنند که در کوتاه مدت نتیجه بدهد، در حالی که ساختن بند آب حد اقل ده تا ۱۵ سال را در بر می گیرد.

سړې هوا څلور شپانه او سلګونه څاروي ووژل

یوه شپانه ګل احمد وویل، دی هم له یادو شپنو

د کندوز په چهاردره ولسوالۍ کې څلور شپانه او نږدې ۵۰۰ څاروي د سړې هوا له امله مړه شوي دي.

په کندوز کې له پېښو سره د مبارزې رییس میراقا اعتبار وویل، چې دغه شپانه او څاروي وړمه شپه د چهاردرې دابدان دښتې په سیمه کې په یوه غوجل کې له منځه تللي دي.

اعتبار وویل، چې په تېرو درېیو ورځو کې د پرله پسې اورښتونو او دواورې د شویدو له امله د دغو شپنو، چې د غره په لمن کې یې په غوجل کې له څارویو سره یوځای اوسېدل، مواصلاتي لاره بنده شوې وه.

د هغه د معلوماتو له مخې، شپانه په دې هیله، چې هوا ښه شي او کلي ته ستانه شي، په غوجل کې پاتې وو.

د چهاردرې ولسوالۍ د نوابادکلي

اسلام آباد به دنبال ...

منطقه و از جمله افغانستان نیست و عمدتاً منافع خود را در بی‌ثباتی منطقه جستجو می‌کند.

از سوی دیگر، برخی بر این عقیده اند که اسلام آباد به شدت از جریان گفتگوهای قطر که امریکاییان بر آن کنترول دارند ناراضی است و تلاش دارد، تحت عنوان صلح خواهی و ضرورت افغانی شدن این گفتگوها به تقویت محور عربستان - پاکستان و افغانستان بپردازند و نقش خود را در این گفتگوها برجسته سازند.

معلوم نیست، مذاکرات قطر به کجا می انجامد؟ مذاکراتی که همچنان مبهم پیش می رود...

حکومت افغانستان بر این باور است تا زمانی که مالکیت گفتگوها از آن افغانستان نباشد، نتیجه‌یی از این گفتگوها حاصل نمی‌شود. حزب اسلامی به رهبری حکمتیار معتقد است که هرنوع گفتگو در بیرون از سراحدات افغانستان برای آیندهٔ این کشور مفید نخواهد بود و پاکستان نیز در این تلاش به‌سر می‌برد، تا نقشش را در این گفتگوها حفظ کند؛ نقشی که تا به امروز در روندهای صلح افغانستان به‌صورت ویرانگر ایفا شده است.

با این وجود و در حالی که صدراعظم پاکستان برای اثر گذاری بر روند مذاکرات قطر عازم دوحه شده است، گزارش‌هایی به گوش می رسد، مبنی بر اینکه طالبان اخیراً در مورد پیش شرط های خود در مذاکره با امریکا شروط جالبی را مطرح کردند. طالبان اذعان کردند که آنها حق دارند که هر وقت خواسته باشند می توانند، از ادامهٔ مذاکرات خودداری ورزند و از جانب دیگر طالبان حاضر به قبول آتش بس نبوده کماکان به جنگ ادامه می دهند؛ چه در آغاز مذاکرات یا در میانه و یا هم در پایان مذاکرات آتش بس را نمی پذیرند. از سوی دیگر طالبان نمی خواهند، در کشور های عضو سازمان ناتو یا کشورهای همسایهٔ افغانستان به میز مذاکره بنشینند.

در بیانیهٔ طالبان چیزی که بیشتر جالب و مهم است این که آنها ادعا دارند که برخی از وزارتخانه های شان از سال ۲۰۰۱ تاکنون فعال بوده و هیچگاه کار آنها متوقف نشده است و مذاکرات قطر توسط وزارت خارجهٔ شان به پیش برده می شود؛ ولی با این همه، از اینکه دو طرف مذاکرات در این روند بازیگران اصلی اند، امید می رود، این روند حد اقل تا اندازه یی مثمر و با نتایج مثبتی همراه باشد.

پر ۲۰۱۳ کال له افغانستان ...

او تر ۲۰۱۴ کاله پورې به ټول ځواکونه له دې هېواده باسي باید عملي کړي. خپرونه زیاتوي، له سیاسي پلوه دا پرېکړه د ولسمشر اوباما اداري لپاره ډېره منطقي وه او د ده د سیاسي حریفانو او هغو کسانو پر زړه د غشي ګوزار و؛ چې په افغانستان کې تر ناڅرګندې نېټې پورې پوځي حضور غواړي.

خو د نشنل انټرسټ په وینا د پنیټا دا اعلان ولسمشر اوباما ته، د هغو رای ورکوونکو ترڅنګ د رېدو امکان ورکوي، چې په افغانستان کې د ځواکونو کمول غواړي، خو د ده سیالان، د ځواکونو د کمولو د طرحې په مخالفت سره د هغو اقلیت امریکایانو ترڅنګ د رېړي، چې لاهم په افغانستان کې د دولت جوړونې د ماموریت ملاتړ کوي. خپرونه زیاتوي، ولسمشر اوباما دقیقاً په هغه موقف کې دی، چې په ۲۰۰۸ کال کې د ولسمشرۍ د انتخاباتو پرمهال و او د عراق د جګړې په اړه به تاوده بحثونه کېدل. هغه مهال ده استدلال کاوه، چې د عراق لانجمنه جګړه به چې له ولسمشر بوش څخه ده ته په میراث پاتې وه، ختمه کړي. د نشنل انټرسټ په وینا اوباما حق لري، چې په عراق کې د بریا ادعا وکړي او امریکایانو ته ووایي، چې که مو د لومړۍ جګړې په اړه زما اقدام خوښ شوی وي، غواړم د دویمې جګړې په برخه کې هم ورته اقدام وکړم او په دې توګه به د افغانستان د جګړې چې هغه هم ده ته په میراث پاتې وه د ختمولو ویاړ ترلاسه کړي. نشنل انټرسټ وړاندې لیکي، وروستی بدلون نه کومه نوې خبره ده او نه تراوسه یقیني شوې او سره له دې چې رسنیو د امریکا د دفاع د وزیر څرګندونو ته زیات اهمیت ورکړ، خو د دې اټکل ممکن و، ځکه پنیټا منلې ده، چې دا پرېکړه ډېره پخوا او د پردې شاته شوې وه مګر خپرونه لیکي چې دا اعلان ګڼ فرعي اړخونه لري. پنیټا اعتراف وکړ چې د هغو ځواکونو شمېر، چې په ۲۰۱۳ کال کې له افغانستانه وځي نه دی معلوم، په دې اړه یې هېڅ جزییات څرګند نه کړل چې افغانانو ته د مسوولیتونو سپارل به په څه ډول کېږي، افغانانو ته د مشورې او مرستې د ونډې او محاربوي عملیاتو ترمینځ رابطه هم مبهمه ده، ځکه یوه امریکایي ویاند وروسته په ډاګه کړه چې امریکایي ځواکونه به په ۲۰۱۴ کال هم په محاربوي عملیاتو کې ښکېل وي. نشنل انټرسټ په پای لیکي، لنډه دا چې د امریکا په پالیسي کې کوم خاص بدلون نه دی راغلی او معلومه نه ده چې د ۲۰۱۳ کال په پای کې به څومره سرتېري په افغانستان کې پاتې وي، خو تر کومه ځایه چې د پنیټا په وروستیو څرګندونو پورې اړه لري، د اوباما اداره به په ۲۰۱۴ کال کې د سرتېرو دوتلو مهال وېش خامخا عملي کړي چې دا د امېد یوه نښه ده. له دې سره به د خپرونې په وینا افغانانو ته دا امکان په لاس ورشي چې د خپل امنیت مسوولیت ومني او دا انګېزه به ورته برابره شي چې ځان له خطر سره مخامخ کړي او د چارو ابتکار په لاس کې واخلي.

ولسي جرګه د یو شمېر دولتي ...

شاوخوا یوه نیمه میاشت پاتې ده، خو ډېرې دولتي اداري پاتې راغلي، چې د دوی د پراختیایي بودیجې لازمه برخه دې په مربوطو چارو او پروژو ولګوي.

سړې هوا خلور شپانه او ...

سره اوسېده، خو کله چې واوره پیل شوه، هغه له سیمې لاړ او له خپلو څارویو سره کلي ته راغی.

دغه شپانه زیاته کړه، چې که چېرې کلي ته نه وای راستون شوی، نو ښایي دی هم له منځه تللی وای.

د یادونې ده، چې په تېرو دوو ورځو کې په بدخشان ولایت کې درې مړي او ۱۸ تنه ژوندي له واورو نه را وایستل شول او دوه شپانه د سمنګان ولایت په مرکز کې د سړې هوا له املې ژوبل شوي او ۱۳۰ څاروي له منځه تللي دي.

اراده با جوانان وعلاقه مندان

همکار نهایت عزیز محترم احمد ذکی هوشمند، با اظهار سپاس از همکاری های متداوم شما اینک مضمون ارسالی تانرا به امید وصول نامه های بعدی تان به چاپ می رسانیم، موفق و موید باشید.

محمود خان اچکزی، رئیس حزب عوامی ملی پشتونخوا، در مصاحبهٔ اختصاصی خود با یکی از تلویزیون های خصوصی پاکستان از حکومت آن کشور خواسته است تا از تلاش های دولت جمهوری اسلامی افغانستان در راستای تأمین صلح و ثبات پایدار در این کشور حمایت و پشتیبانی کند. موصوف حکومت و اردوی پاکستان را متهم به پرورش تروریستان جهانی نموده و خطاب به آنان افزوده است که شما تروریزم را در چین، ایران و جاهای دیگر جهان نفوذ داده و افغانستان را به نمایشگاه ترور مبدل کرده اید.

گفتنی است که اظهارات و ابراز نظر رئیس حزب عوامی ملی پشتونخوا در حالی ابراز می گردد که نظامیان و حاکمان مستبد آن کشور همواره از سوی جامعه جهانی به تمویل، تجهیز و پرورش دهشت افگنان متهم شده و دولت افغانستان نیز بارها استخبارات نظامی پاکستان (آی اس آی) را در دست داشتن حملات انتحاری و انفجاری در سرزمین ما که در آن هزار ها تن هموطن ما شهید، معلول و معیوب گردیده متهم نموده و اسناد و مدارک حقیقی و عینی نیز در این رابطه در دست دارد.

در این اواخر و به خصوص پس از قتل رهبر شبکهٔ تروریستی و هراس افگن القاعده، اسامه بن لادن، شمار زیادی از تحلیلگران و آگاهان پاکستانی –بنا بر فشار های وجدانی و ایمانی –پرده از روی بعضی از حقایق که تا آن زمان سیاستمداران و نظامیان آن کشور به نحوی از انحا آنها را کتمان می کردند، برداشته و جنایاتی را که علیه ملت مظلوم و ستمدیدهٔ ما مرتکب شده اند، به آنها اعتراف نموده و چند تن معدود آنان نیز از رفتار ها و کردار های شان پشیمان گردیده و ندامت می کشند.

آنچه قابل یادآوری است، این می باشد که احزاب مذهبی پاکستان در کنار احزاب سیاسی آن کشور، چون جماعت اسلامی پاکستان و جمعیت العلمای پاکستان پیوسته از جریان های تند رو و افراطی حمایت نموده و از آنان به حیث ابزار و وسیله به خاطر به دست آوردن منافع ملی آن کشور و حفظ آن بهره برداری نموده و در تلاش بوده اند تا به گونهٔ دولت در داخل دولت عمل کنند که صلح و ثبات سیاسی را در کشور های منطقه و به خصوص در کشور ما به مخاطره اندازند.

مولانا فضل الرحمان، رهبر کنونی جمعیت العلمای پاکستان که پدر معنوی طالبان نیز خوانده می شود، آن گروه را به منظور سلطهٔ هر چه بیشتر نظامیان آن کشور در منطقه و نمایش قدرت حاکمان مستبد پاکستان در برابر هندوستان به وجود آورده و تعداد زیادی از جنرالان و نظامیان آن کشور به مشورهٔ نامبرده مدرسه های نظامی را به نام مدارس دینی در مناطق قبایلی پاکستان تأسیس نموده اند که تا کنون درد سر ساز برای کشور های منطقه و حتی جهان شمرده می شوند.

در اخیر می خواهم به نظامیان و حاکمان مستبد پاکستان این نکته را گوشزد نمایم که ملت رنجدیده و ستمدیدهٔ ما از جنگ های فرسایشی و تحمیلی آنان به قدر کافی خسته شده اند و دولت افغانستان نیز که روند مذاکره و مفاهمه را با گروه های مخالف نظامی خویش به پیش می برد، باید جنرالان آن کشور نیز از این روند حمایت و پشتیبانی نموده و از عملکرد های گذشتهٔ خویش در برابر ملت ما که بیشتر از هر کس دیگر قربانی سیاست های نابخردانهٔ آنان شده است، عذر خواهی نموده تا باشد صلح و ثبات سرتاسری در کشور های منطقه و به خصوص در افغانستان عزیز تأمین شود.

همکار گرانقدر محترم جمشید آرش، با اظهار امتنان از همکاری های قلمی شما که با ارسال مطالب نغز وجالب خویش صفحات روزنامه اراده را مزین می نمایید. به سلسله همکاری های بی شایبه تان درین هفته نیز مطلبی نیز از شما داشتیم که به امید تداوم همکاری های شما آنرا به زیور چاپ می آراییم، سعادت و کامگاری برایتان تمنا می نماییم.

این روز ها که در افغانستان بوی صلح به مشام می رسد، مردم این سرزمین امید بسته اند که بعد از دهه ها نا ملایمات روزگار و بدبختی ها و مشقت های تحمیلی، به زندگی باهمی دست یابند و از هر طرف تلاش ها آغاز گردیده تا زندگی با ثبات را برای شهروندان خسته از جنگ این کشور فراهم کنند و رخت خشونت و دهشت را بر چیده صلح و آرامش را بر قرار نمایند. زمزمه های اتحاد میان طالبان و دولت افغانستان به گوش می رسد، چنانچه ملا عمر نیز در ارتباط به سهم گیری در پروسه مذاکرات به منظور آشتی با دولت افغانستان وبرقراری صلح در اینکشور نامه یی را به قصر سفید فرستاده است.

بر همگان پیدا و آشکار است، طالبانی که در آنسوی خط دیورند فعال اند و زیر نظر آی اس آی عمل می کنند از شاخه بیت الله محسود گرفته تا مولوی فقیر محمد، سراج الدین حقانی تا شورای کویته و ... که به نام طالبان پاکستانی مسما می باشند، از یک منشاء و مبداء آب می خورند و رشد و نمو نموده، تمویل و تجهیز می گردند، امروز در صدد اتحاد بر آمده اند و ارباب شان (آی اس آی) به اجیرانش دستور داده است که با هم متحد شده دست به دست هم داده، نگذارید آنان به خواسته های دیرینه شان که همانا برقراری صلح و ثبات و زندگی در کمال آسایش و آرامش است دست یابند و آنهایی که در گذشته ها شکار ما گردیده اند بعد از دانستن اهداف و خواسته های ما در قبال افغانستان، دست از تخریب و ویرانی کشورش برداشته و می خواهند به پروسه صلح بپیوندند و سلاح های ما را بر زمین گذاشته به آبادانی وطن شان بکوشند.

آری؛ آی اس آی، این دشمن سوگند خورده مردم افغانستان و حامی تروریزم بین المللی به اجیرانش دستور داده اند که اگر تعداد کثیری از طالبان به اشتباهات شان پی برده اند و می خواهند به صلح دست یابند طوریکه این روند در افغانستان به شدت ادامه دارد چنانچه در این اواخر حسب گزارش های مقامات امنیتی افغانستان که از ورای رسانه ها به نشر رسیده، تعداد زیادی از افراد مسلح با قوماندانان شان که بیشتر از ۴۰۰ نفر میشود شامل ده ها گروپ، در ولایات مختلف کشور به پروسه صلح پیوسته اند، شما مانع تداوم این پروسه گردید. همچنان نگذارید که دفتر طالبان در قطر گشایش یافته و از آن آدرس باب مذاکره و مفاهمه میان طرفین گشوده شود، نگذارید سایه شوم جنگ و وحشت از افغانستان بساط برچیند و جایش را به برادری و اخوت خالی نماید. با هم یکی شوید در برابر خواسته های برحق مردم افغانستان جهاد کنید، چون اتحاد بین اقوام ساکن در افغانستان جهاد را فرا می خواند در صورتیکه خشونت و جنگ هایی را که ما شعله ور ساخته بودیم از این کشور رخت برچیند آن زمان زندگی شاهانه ی ما از بین خواهد رفت، دولت آن کشور دیگر نخواهد گذاشت میلیون ها متر مکعب آبی که امروز ما مفت و رایگان از آن استفاده می کنیم، در خاک ما بریزد بل در کشور خودشان با اعمار بند های آب گردان از آن استفاده خواهند کرد و آنگاه آنها قادر خواهند شد تا تولیدات غله، مواد خوراکه و محصولات زراعتی شان را افزایش دهند و دیگر نیاز به غله و مواد خوراکه ما نخواهد داشت. شاید آن زمان ما محتاج آنان خواهیم شد و دیگر قادر نخواهیم گشت که اموال تجاری تجار آن سرزمین را به منظور زیر فشار قرار دادن نظام و مردم آن کشور در سرزمین خویش ضبط و مانع ورود ش به آن سر زمین شویم و یا از آن به حیث حربه ای فشار هرگاهی که بخواهیم بر خلاف تمام موازین و مقررات بین المللی علیه افغانستان استفاده کنیم .

بناءً جنگ زرگری در پاکستان را کنار بگذارید بشتابید به سوی افغانستان که منافع ما در خطر است و نزدیک است که آنها به خواسته های شان دست یابند از همین اکنون به پیش به سوی افغانستان.

ولی ما افغانهای صلح دوست وترقی خواه می گوییم که با وجود مخالفت و سنگ اندازی های مخالفان به پیش میرویم تا به صلح و آرامی برسیم به پیش به سوی صلح و تامین امنیت در کشور محبوب ما افغانستان.

طوفان در سنگر دوستان

ترجمه سارا معصومی

مصر و پاکستان که هر دو سابقهٔ دوستی ها و همکاری های استراتیژیک با واشنگتن دارند، بی ثباتی غریبی را تجربه می کنند. یک سال پس از روزی که انقلاب در مصر به بیش از سی سال حکومت حسنی مبارک پایان داد، حاکمان نظامی در مصر نهادهای مدنی را توقیف کرده و با ایجاد اختلال در تدوین قانون اساسی تلاش می کنند. چند صباحی بیشتر در راس قدرت در سرزمین فراعنه بمانند. همزمان در پاکستان که از بیش از نیم قرن پیش تاکنون حکومت نظامیون را تجربه می کند، بحرانی نظامی- سیاسی در راه است. ایالات متحده به خوبی ادامهٔ این بازی دردناک در هر دو کشور را قابل پیش بینی می داند. پاکستان و مصر دو کشور با اکثریت مسلمان در منطقه یی بسیار متشنج هستند و هر دو هم سابقهٔ همکاری های امنیتی، سیاسی و نظامی گسترده با امریکا را در دوسیهٔ خود دارند. امریکا همواره به شکل سنتی کمک های خود به دولت پاکستان زمانی که حاکمانی مردمی داشته را قطع کرده است . در مصر هم جورج بوش رییس جمهور سابق و بارک اوباما سکاندار فعلی کاخ سفید در برابر فشارهای کنگره برای قطع کمک ها به قاهره هم در زمان مبارک و هم امروز مقاومت کرده و می کنند. با این اوصاف، جای اندک تعجبی ندارد که مصری ها و پاکستانی ها بیش از سایر ملیت ها از امریکا بیزار هستند. آنها واشنگتن را در مقام داوری می بینند که با بی انصافی چشم های خود را بر نقض حقوق بشر بسته و ترجیح می دهد، منافع منطقه یی خود را تامین کند. واشنگتن نشین ها قاهره را ابزاری برای تامین امنیت رژیم اسراییل می بینند و پاکستان را هم وسیله یی برای مهار القاعده.

سوال اینجاست که آیا امریکا یک سال پس از انقلاب مصر و از دست دادن رفیق شفیق اش حسنی مبارک خود را کنار کشیده و اجازه می دهد که مودل حکومت نظامی پاکستان در مصر هم عینا تکرار شده و رویای دولتی مردمی در کنار نیل جوانمرگ شود؟ پاکستان و مصر هر دو سرویس های استخباراتی و امنیتی بسیار پیشرفته یی دارند که نه تنها مهار آنها آسان نیست، بلکه ریشه کنی آنها نیز، غیرممکن به نظر می رسد.

تجربهٔ شیطنت های پاکستان در شکل دهی جریان های شبه نظامی در کشورهای همسایه و هم مرز تا کنون برای امریکاییان دردسرهای بسیاری فراهم کرده است. نیروهای امنیتی و استخباراتی مصر هم به دخالت در عملیات های تروریستی و ترویج خشونت های فرقه یی معروف هستند. البته از منظر امریکاییان ارتش در مصر نیرویی است که به حفظ امنیت منطقه کمک شایانی می کند.

خطری که آیندهٔ مصر را تهدید می کند، روی کارآمدن دولتی نظامی با سرویس های امنیتی مخوف است که هر روز بیش از دیروز بر دامنهٔ نفوذ خود می افزاید. در پاکستان شاید دخالت های نظامیون در سیاست ادامه دارد، اما حداقل کلام این است که قانون اساسی وجود دارد که دست شهروندان و سیاسیون را بالای سر دست نظامیون قرار می دهد. اما زنگ های خطر در مقام قیاس وقتی به صدا درمی آید که بدانیم ارتش مصر به نسبت همتای پاکستانی خود از نفوذ بیشتری برخوردار است: نقش سیاسی و جدایی از شهروندان بر اساس قانون. قریب به یک سال پیش بود که همگان برای این ارتش به دلیل ایستادن در کنار مردم و کمک به بیرون راندن حسنی مبارک کف زدند، اما در یک سال گذشته این ارتش عملکرد قابل دفاعی از خود به جای نگذاشته است.

شورشی که منجر به کشته شدن حداقل ۷۰ تن در زمین فوتبال شد، نشان دهندهٔ لزوم اصلاحات در نقش ارتش و عملکرد این نهاد امنیتی است. اوضاع اقتصادی در این کشور بسیار نابسامان است، اعتراض های مردمی و صلح آمیز به محاکم نظامی منتهی می شود و میزان خشونت علیه اقلیت های مذهبی بخصوص مسیحیان نیز، هر روز افزایش بیشتری می یابد. وزرایی که از شورای نظامی حکم خدمت خود را گرفته اند، تمام تلاش خود را برای محدود کردن فعالیت نهادهای اجتماعی به کار گرفته اند. کنگرهٔ ایالات متحده برای ادامهٔ روند کمک های مالی به مصر از بارک اوباما تضمین می خواهد. تضمینی که شورای نظامی مصر رابطهٔ صلح آمیز قاهره با تلابیب را که میراث زمان مبارک است، خدشه دار نمی کند، کرسی قدرت را قبضه دایم نخواهد کرد و به روی زمام امور را به سیاسیون واگذار می کند و آزادی های فردی شهروندان را محدود نخواهد کرد. ارتش مصر از مطالبه های بالا حداقل دو مورد را رعایت نکرده است. دولت بارک اوباما همزمان نباید از خود ضعف نشان دهد و البته نباید امنیت ملی را هم با این ادعا که معاهدهٔ صلح میان قاهره و تلابیب در خطر است، زیر سوال ببرد. این ادعا که ارتش تنها عاملی است که می تواند، مانع از به قدرت رسیدن اسلام گرایان در مصر شود، کذب محض است. حقایقی وجود دارد که نخستین آنها این است: هیچ کس در مصر خواهان جنگ با اسراییل نیست و قطع کمک های مالی امریکا هم کمکی به بهبود اوضاع به نفع واشنگتن نخواهد کرد.

دوم آنکه ادامهٔ حمایت از حاکمان نظامی در مصر که مانعی بر سر راه شکل گیری جامعهٔ مدنی در این کشور هستند تنها و تنها یک سود دارد و آن هم تقویت موضع اسلام گرایان است. گروه های اسلامی در نخستین انتخابات آزاد پس از پایان دوران مبارک قریب به نود درصد از آرای پارلمان را به خود اختصاص دادند اما با فشار مضاعف و خاصی از سوی مردم و دولتمردان برای بهبود اوضاع اقتصادی روبه رو شده اند.

راهکار برون رفت از بحران در مصر درست مانند پاکستان است: انتقال آرام کرسی قدرت به دولتی مردمی و منتخب و کنار زده شدن ارتش از صحنه سیاسی اجتماعی. واشنگتن باید کمک های خود به مصر را موقتا و تا زمانی که پیش شرط های امریکا تامین شود متوقف کند. برداشتن این گام آسان نیست اما می تواند مانع از سقوط مصر به گرداب خشونت، تروریزم و سیاست ورزی نابجا مانند پاکستان شود.

معیار های بین المللی حقوق بشر برای تطبیق قوانین

برخورد مسلحانه: قانون بشری در همه وضعیت های برخورد مسلحانه قابل تطبیق است.

از اصول انسانی باید در هر شرایطی محافظت شود.

این پیام از طرف کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان تقدیم گردید

ارادهٔ ورځپاڼه یوازې د سرلیکنې ننګه کوي، نورې لیکنې د لیکوال خپل نظر دی، ورځپاڼه پې مسوولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشرات افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: استاد مرتضی فرحتیار
موبایل: ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com
معاون: خادم احمد
موبایل: ۰۷۰۰ ۵۹۶۲۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل: ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
دیزاین: انجینیر محمدجمیل "امیری"
همکار تخنیکی: محمدجمیل "احمدی"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل:
erada.daily@yahoo.com
آدرس: دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire:
Haji sayed Daud
Editor in chief: Farhat yar
Editor: Khadem Ahmad
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema,
first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com